

«Veld1»

Contact : Van Hauwe Nele
ingenieur
☎ : 02 524 72 65
fax : 02 524 72 99
E-mail: Nele.Vanhauwe@health.fgov.be

De heer Guy De Backer
Voorzitter van de Hoge Gezondheidsraad
Zelfbestuursstraat 4
1070 BRUSSEL

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
41.165 / 05 /

Bijlage(n):
2 delen

Datum:

Valorisatie van waterzuiveringsslib in de landbouw

Waterzuiveringsslib kan in aanmerking komen voor valorisatie in de landbouw. Om dit mogelijk te maken moet voldaan worden aan een aantal voorwaarden. In België leggen zowel de gewesten als de federale overheid eisen op aan de valorisatie van zuiveringsslib. Deze bevoegdheidsverdeling is gebaseerd op het advies van de Raad van State van 21 mei 1996 over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten.

Dit advies verdeelt de bevoegdheden als volgt:

Afvalstoffen vallen onder de bevoegdheid van de gewesten. De gewesten bepalen aan welke voorwaarden afvalstoffen moeten voldoen voor de rechtstreekse valorisatie in de landbouw of om in aanmerking te komen voor verwerking tot een product dat geschikt is voor valorisatie in de landbouw.

Het opleggen van productnormen is de bevoegdheid van de federale overheid, ook op het gebied van leefmilieu.

Het opleggen van gebruiksnormen is een gedeelde bevoegdheid.

De gewesten mogen vanuit milieuhygiënisch standpunt gebruiksnormen opleggen; de federale overheid legt gebruiksnormen op vanuit landbouwkundig oogpunt en om de volksgezondheid en de veiligheid van de voedselketen te beschermen.

Op federaal niveau wordt de valorisatie van waterzuiveringsslib in de landbouw gereguleerd door het koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten. Hoofdstuk VIII van bijlage I van het KB stelt dat de voorafgaandelijke toelating van de Minister vereist is voor iedere productie-eenheid die het geproduceerde zuiveringsslib wil laten valoriseren in de landbouw. Deze toelating wordt afgeleverd door DG 4 de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. In hoofdstuk VIII worden volgende vereisten opgelegd aan zuiveringsslib:

- pH water: minstens 6;
- het vaststellen van de normen in verband met milieuhygiëne (zware metalen ...) waaraan dit slib moet voldoen om te kunnen worden aangewend bij nuttige toepassingen in de landbouw behoort tot de bevoegdheid van de gewesten.

Naast die federale toelating is er ook een gebruikscertificaat van de gewesten nodig. Een gebruikscertificaat wordt pas afgeleverd indien het slib voldoet aan de gewestelijke normen in verband met milieuhygiëne.

In het verleden werd aangenomen dat de sanitaire risico's die verbonden zijn aan het gebruik van zuiveringsslib goed gecontroleerd werden door de maatregelen die genomen worden om het milieu te beschermen. De sanitaire problemen verbonden aan het gebruik van zuiveringsslib waren met andere woorden steeds ondergeschikt aan de milieuproblemen.

Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) is verantwoordelijk voor de controle van waterzuiveringsslib dat gevaloriseerd wordt in de landbouw. De verdeling van de bevoegdheden tussen het federale en het regionale niveau compliceert de controle door het FAVV.

1. De gewestelijke normen in verband met milieuhygiëne, waarnaar verwezen wordt in het KB van 7 januari 1998, verschillen van gewest tot gewest en zijn niet altijd officieel vevat in een besluit.
2. Deze normen zijn vastgesteld om het leefmilieu te beschermen en niet om de veiligheid van de voedselketen te waarborgen. In het kader van de voedselveiligheid zouden op federaal niveau dezelfde normen moeten gelden voor de 3 gewesten.
3. In haar advies 2002/14⁽¹⁾ raadt het Wetenschappelijk Comité van het FAVV aan dat een hele reeks chemische en microbiologische contaminanten gecontroleerd worden in zuiveringsslib. Voor sommige van deze contaminanten bestaan geen normen (onder andere voor de microbiologische contaminanten).
4. Wanneer een regionale norm overschreden wordt, informeert het FAVV het betrokken gewest.
5. Op korte termijn is geen enkele Europese richtlijn over zuiveringsslib voorzien. Het laatste werkdocument dateert van 2000⁽²⁾.

Het bestaan van federale normen voor zuiveringsslib zou niet alleen de controle door het FAVV aanzienlijk vereenvoudigen maar zou ook meer zekerheid bieden dat de volksgezondheid en de veiligheid van de voedselketen niet in gevaar komen door het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw. De FOD zou daarom bijkomende eisen willen opleggen aan zuiveringsslib op het vlak van zware metalen, organische en microbiologische polluenten.

Daarom stelt de FOD volgende vraag aan de Hoge Gezondheidsraad:

Is het mogelijk normen voor te stellen op het vlak van:

- **zware metalen;**
- **organische polluenten;**
- **microbiologische polluenten;**

in zuiveringsslib om de volksgezondheid en de veiligheid van de voedselketen te verzekeren.

Marc De Win
Directeur-generaal a.i.

⁽¹⁾ ADVIES 2002/14 Sanitaire veiligheid van het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw

⁽²⁾ WORKING DOCUMENT ON SLUDGE 3RD DRAFT 27 april 2000